

**OPIS ISTOTNYCH ZAGADNIENI DLA KOMISJI EGZAMINACYJNEJ
DO ZADANIA Z ZAKRESU ZASAD WYKONYWANIA
ZAWODU LUB ZASAD ETYKI**

(EGZAMIN ADWOKACKI – 26 KWIETNIA 2024 r.)

Przy rozwiązaniu zadania egzaminacyjnego zastosowanie znajdują:

1. Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tj. Dz. U. z 2022 r. poz.1268 oraz z 2023 r. poz. 1860).
2. Zbiór Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeks Etyki Adwokackiej - dalej jako „KEA”) – załącznik do uchwały nr 403/2023 Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu (Kodeksu Etyki Adwokackiej).

Zdaniem zespołu do przygotowania zadań na egzamin adwokacki, w sporządzonej opinii prawnej zdający, mając na względzie interes publiczny, powinien ocenić zachowanie adwokata Michała Białego z punktu widzenia obowiązujących zasad wykonywania zawodu adwokata i zasad etyki oraz wskazać ich naruszenia, zwracając przy tym uwagę na następujące kwestie:

- I. Naruszenie zasad lojalności i koleżeństwa, naruszenie zakazu udzielania pomocy prawnej bez wiedzy i zgody dotychczasowego pełnomocnika.

Naruszenie § 31 ust. 1 KEA: Adwokat powinien przestrzegać w stosunku do kolegów zasad uprzejmości, lojalności i koleżeństwa.

Naruszenie § 34 KEA: Przed udzieleniem pomocy prawnej adwokat powinien upewnić się, czy w tej sprawie klient nie korzysta już z pomocy prawnej innego adwokata, a jeśli tak, to bez wiedzy i zgody tegoż adwokata nie może udzielić pomocy prawnej ani też brać udziału w sprawie łącznie z nim. Adwokat prowadzący dotychczas sprawę może odmówić wyrażenia zgody tylko z ważnych przyczyn. Jeżeli zwłoka związana z koniecznością porozumienia się adwokatów mogłaby spowodować istotny uszczerbek dla interesów klienta, adwokat wstępujący do sprawy powinien udzielić klientowi niezbędnej pomocy prawnej, zawiadomić o tym niezwłocznie dotychczasowego adwokata i w razie istnienia przeszkód, odstąpić od dalszego udzielania pomocy.

Adwokat Michał Biały zachował się niekoleżeńsko i nielojalnie wobec adwokat Ewy Wróbel krytycznie oceniając przed klientem jej pracę, udzielając porad prawnych Janowi Wilkowi bez jej wiedzy i namawiając klienta na zmianę obrońcy. Adwokat

Michał Biały w szczególności przed udzieleniem porady prawnej Janowi Wilkowi nie skontaktował się z dotychczasowym obrońcą z urzędu adwokat Ewą Wróbel i nie uzyskał jej zgody na świadczenie pomocy prawnej w prowadzonej przez nią sprawie.

II. Doprowadzenie do zaistnienia kolizji interesów.

Naruszenie § 22 c KEA: Adwokatowi nie wolno podjąć się prowadzenia sprawy ani udzielić pomocy prawnej, jeżeli osoba, przeciwko której ma prowadzić sprawę, jest jego klientem, choćby w innej sprawie.

Adwokat Michał Biały nie powinien podejmować się sprawy oskarżonego Jana Wilka, w sytuacji gdy po stronie przeciwnej występował jego klient ze sprawy rozwodowej - oskarżyciel posiłkowy Adam Wolny. Nie ma znaczenia, że sprawy karna i rozwodowa nie miały ze sobą żadnego przedmiotowego związku. Istotnym dla oceny powstania kolizji interesów jest status Adama Wolnego, który w momencie wstąpienia adwokata Michała Białego do sprawy karnej był jego klientem w toczącej się innej sprawie.

III. Zaniechanie zawiadomienia sądu o objęciu sprawy oraz dotychczasowego obrońcy z urzędu.

Naruszenie § 35 KEA: Adwokat obejmujący sprawę z wyboru powinien zawiadomić o tym właściwy sąd, organ lub instytucję, a w razie uprzedniego wyznaczenia w danej sprawie obrońcy lub pełnomocnika z urzędu – obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić go o wstąpieniu do sprawy.

Adwokat Michał Biały obejmując sprawę z wyboru obowiązany był niezwłocznie zawiadomić o tym sąd i dotychczasowego obrońcę z urzędu, czego nie uczynił.

IV. Zaniechanie należytej staranności, zaniechanie czuwania nad biegiem sprawy.

Naruszenie § 8 KEA: Adwokat winien wykonywać czynności zawodowe według najlepszej woli i wiedzy, z należyłą uczciwością, sumiennością i gorliwością. Obowiązkiem adwokata jest stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych i dążenie do utrzymania wysokiej sprawności zawodowej.

Naruszenie § 49 KEA: Adwokat jest obowiązany czuwać nad biegiem sprawy i informować klienta o jej postępach i wyniku.

Adwokat Michał Biały winien niezwłocznie po przyjęciu upoważnienia do obrony podjąć czynności w celu zapoznania się z aktami sprawy, aby przygotować się do obrony klienta. Okres trzech tygodni jest w zupełności wystarczający na wykonywanie tych czynności zawodowych przy należytej staranności prowadzeniu sprawy. Brak

zapłaty całości honorarium nie zwalnia adwokata z obowiązku sumiennego, gorliwego i starannego prowadzenia sprawy.

V. Naruszenie tajemnicy adwokackiej.

Naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy Prawo o adwokaturze: Adwokat obowiązany jest zachować w tajemnicy wszystko, o czym dowiedział się w związku z udzielaniem pomocy prawnej.

Naruszenie § 19 ust. 1 KEA: Adwokat zobowiązany jest zachować w tajemnicy oraz zabezpieczyć przed ujawnieniem lub niepożądanym wykorzystaniem wszystko, o czym dowiedział się w związku z wykonywaniem obowiązków zawodowych.

Naruszenie § 19 ust. 6 KEA: Przekazywanie informacji objętych tajemnicą zawodową za pomocą elektronicznych i podobnych środków przekazu wymaga zachowania szczególnej ostrożności i uprzedzenia klienta o ryzyku związanym z zachowaniem poufności przy wykorzystaniu tych środków.

Adwokat Michał Biały przesyłając klientowi dokumenty za pomocą elektronicznych środków przekazu nie zachował szczególnej ostrożności i doprowadził do ujawnienia nieupoważnionej osobie informacji, objętych tajemnicą adwokacką. Adwokat powinien dochować szczególnej staranności, aby zabezpieczyć przed ujawnieniem i niepożądanym wykorzystaniem wszystkiego, o czym dowiedział się w ramach udzielanej pomocy prawnej, w tym dokumentów, które zostały wytworzone w związku z prowadzeniem sprawy klienta.

VI. Nieudzielenie odpowiedzi na wezwanie władz adwokatury, brak szacunku dla władz adwokatury.

Naruszenie § 61 KEA: Adwokat obowiązany jest okazywać szacunek władzom samorządu adwokackiego.

Naruszenie § 64 KEA: Adwokat zobowiązany jest stawić się na każde wezwanie władz adwokatury, a ewentualne niestawiennictwo powinien niezwłocznie usprawiedliwić. Adwokat ma obowiązek udzielić władzom adwokatury żądanych wyjaśnień w określonym terminie.

Zgodnie z § 67 KEA władzami adwokatury, w rozumieniu niniejszego zbioru, są zarówno organy adwokatury, jak i organy izb adwokackich, a także Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, Prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej, Dziekan, Prezes Sądu Dyscyplinarnego, Przewodniczący Komisji Rewizyjnej.

Adwokat Michał Biały nie odpowiedział na wezwanie Dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu do ustosunkowania się do skargi Adama Wolnego w wyznaczonym terminie. Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Poznaniu stanowi władzę adwokatury w rozumieniu § 67 KEA. Adwokat ma obowiązek udzielić odpowiedzi władzom adwokatury niezależnie od tego, co jest przedmiotem wyjaśnianej sprawy. Brak jakiegokolwiek reakcji na pismo Dziekana może być traktowane jako lekceważenie i okazanie braku szacunku dla władz adwokatury.

- VII. Niemożność zaniechania czynności z powodu braku zapłaty honorarium, brak zawiadomienia sądu o niemożności wzięcia udziału w sprawie i usprawiedliwienia swojej nieobecności.

Naruszenie § 55 ust. 1 KEA: Adwokatowi nie wolno zaniechać czynności w prowadzonej sprawie z tego powodu, że klient nie wniósł ustalonego honorarium, a w szczególności nie wolno mu z tego powodu uchylić się od stawiennictwa na rozprawie. Natomiast nieuiszczenie przez klienta ustalonego honorarium może stanowić podstawę do wypowiedzenia pełnomocnictwa w trybie i terminie przewidzianym przez prawo.

Naruszenie § 30 ust. 1 KEA: Adwokat obowiązany jest zawiadomić sąd, organ lub instytucję, przed którymi występuje o niemożności wzięcia udziału w czynnościach.

Naruszenie § 30 ust. 2 KEA: Adwokat obowiązany jest usprawiedliwić swoje niestawiennictwo.

Adwokat Michał Biały nie powinien zaniechać jakiegokolwiek czynności w prowadzonej sprawie, a w szczególności nie wolno mu było uchylać się od stawiennictwa na rozprawie z powodu niezapłaconego honorarium. W ostateczności mógł wypowiedzieć upoważnienie do obrony, mając na uwadze, że w takiej sytuacji nie ustawał obowiązek dalszej reprezentacji klienta przez okres dwóch tygodni, o ile nie uzyskał zwolnienia z tego obowiązku od klienta. Zgodnie z treścią art. 27 ust. 2 ustawy – Prawo o adwokaturze: „Adwokat, wypowiadając pełnomocnictwo, zawiadamia o tym zainteresowane organy; jest także obowiązany jeszcze przez dwa tygodnie pełnić swe obowiązki, jeżeli nie nastąpiło wcześniejsze objęcie sprawy przez innego adwokata lub zwolnienie ze strony klienta”.

W każdym przypadku, gdy adwokat jest zobowiązany do stawiennictwa na rozprawie, powinien zawiadomić sąd o niemożności wzięcia udziału w czynnościach i usprawiedliwić swoje niestawiennictwo.